ч. 193 (11.446). Львів, четвер 30. серпня 1928. Pocztowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік XLVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: М. сячно: в краю 4·50 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 20 ч. к., Румунії 150 леї, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

„ЧЕРВОНА КАЛИНА" видавнича кооператива у ЛЬВОВІ відкрила з днем 1. серпня ц. р. свою КНИГАРНЮ в ЗОЛОЧЕВІ.

Надії на Америку.

Львів, 29. серпня 1928.

Вже нераз на сторінках нашого органу порушували ми справу потрібного нам кредиту для оживлення висохлих артерій нашого господарського організму. Вже нераз взивали ми наші відповідальні чинники: економічно-фінансові до спільних, плянових зусиль в цьому напрямку, закинувши індивідуалістичні тенденції економічної праці й обєднуючись в одну Українську Центральну Економічну Раду для вироблення пляну української економічної політики й здобуття потрібного кредиту під прапором обєднаного авторітету. Одночасно вказували ми на Америку, як єдине джерело здорового кредиту, як єдину збірницю капіталу.

На жаль, наш голос з трудом промощує собі дорогу серед заінтересованих чинників. Можна навіть сказати, що він без відгомону повертається до нас. У вакаційному часі на порядок дня в пресі поставлено справу відбудови й розбудови кредитових кооператив на основі самовистарчальности, себ-то власними силами й засобами нашого населення під Польщею. При тому, як звичайно буває, рішаючою була аналогія з Познанщиною. Однак автори тих проектів забувають одно, що наша територія була тереном воєнних ділань на протязі шість літ та що війна й повоєнні події знищили не лише всі наші збереження й надбання, але й багато реальних вартостей. З того господарського побоєвища, яким від довшого часу є українська територія під Польщею, важко добути готівку на випосаження українських кредитових установ. Хоч як правильними і доцільними можуть бути шлях і основа вказуваної самовистарчальности, то однак вона затягає процес відбудови кред. установ, лишаючи нас далеко позаду в госп. перегонах. А наслідок того є й буде такий, що ми збережемо тісну „самовистарчальність", але за той час земля та варстати праці й продукції найдуться в чужих руках, в руках тих, що розпоряджають великим і творчим капіталом.

Коли можна порівняти велике з малим, то більшовики вже десять літ вертяться в блудному колесі „самовистарчальности" і — хоч є вільні від безпосереднього постороннього натиску у своїй внутрішній господарській політиці, то все-таки постійно заломлюються, хоробливо пошукуючи чужого капіталу. Зате країни, що здобули капітал з багатого американського резервуару, виявляють нечуваний економічно-творчий розмах.

І нам не лишається нішо іншого, як апелювати до наших американських братів, щоби одержати до обороту частину їх готівкових збережень, даючи можливу в теперішніх умовинах реальну забезпеку вложеному в наші установи, в наше економічне життя капіталові. Наші старі в тій справі, до яких так здержливо, навіть холодно поставилися наші фінансісти й суспільні діячі, найшли досить голосний і вдячний відгомін серед американських земляків. Вони виявляють готовість прийти з допомогою нашому народньому господарству, тільки вижидають ініціятиви з нашого боку. Знаємо це з листів до нашої редакції і відзивів у пресі.

Перед місяцем порушила цю справу філядельфійська „Америка" в передовиці „Надії на американських українців". Вона зазначує, що краєві в першу чергу потрібно грошей для кооператив, а головно для селян на купно землі. Бо

„як нема землі, то нема нічого в такому хліборобському краю, як Галичина. І власне треба в Галичині готівки на купно землі передовсім, а відтак на кредити для кооператив. Старий край сподіється, що дістане готівку від українців в Америці. Не яко дар, жертву, запомогу, але яко зворотну позичку... Якби американські й канадійські українці були засипали долярами українські банки у Львові (нпр. Земельний Банк Гіпотечний), то українські селяни в Галичині були би вже закупили панські землі і були би вже віддали землякам в Америці позичені доляри з процентом. Це значить, що було би вже доконане дуже велике діло, якого значіння газета навіть не може описати. Дехто міг би на це сказати: „Пощо купувати ґрунти, коли вони і так колись прийдуть селянам без грошей!" Так, віримо, що **колись** прийдуть. Але **коли**, того ніхто не знає. А тимчасом українські селяни могли їх купити і сплатити."

А ми до тих міркувань ще додамо: Віримо, що колись ті ґрунти прийдуть селянам без грошей, але лякаємось, що то може бути — як кажуть — гірчиця після обіду, що то буде в часі, коли велика більшість панських маєтків буде вже розпарцельована між чужинців, між тих, що мали засоби на купно землі.

Очевидно, не лише земля входить в гру, але й поправа та раціоналізація господарства, розбудова варстатів праці, підтримка початків української торговлі, творення промислу то-що.

А наші земляки в Америці розпоряджають великим готовим капіталом в американських банках. Без пересади можна сказати, що збереження наших земляків у Злучених Державах і Канаді перевищують суму 100 (сто) міліонів долярів. Очевидно, цими грішми розпоряджають американські банкирі по своїй вподобі, даючи позички Німеччині, Польщі, Румунії, Югославії й іншим державам. Отже часто діється навіть так, що гроші українських фармерів у Канаді й українських робітників у Злучн. Державах, є направлені проти нас., проти наших інтересів, що при їх допомозі відбувається господарське, а тим самим і політичне зміцнювання нашого противника та ослаблювання нашого народу на всіх ділянках життя і розвитку.

Якже інакше виглядала би справа, колиб хоч десята, навіть двацята частина цих збережень найшлася в наших руках і була повернена на службу нашому народньому господарству.

Тому вважаємо своїм обовязком іще раз пригадати цю справу нашому громадянству в краю і за океаном. Наші надії на Америку, на цей резервуар капіталу, на наших американських земляків, на їх патріотизм і власний інтерес, є великі, слушні й оправдані. Цю слушність починають признавати нам і за океаном. Тепер іде вже лише про ініціятиву і плянову роботу з нашого боку. Не тратимо надії, що покликані до того краєві чинники вийдуть з дотеперішньої резерви і обєднавшись в Українську Центральну Економічну Раду розпічнуть негайні заходи в справі приєднання частини готівкових збережень наших американських братів на цілі нашого народнього господарства.

Національне виховання в наших бурсах.

(Членам виділів бурс під розвагу.)

Виховання молоді в наших бурсах ще недавно живо обговорювано на сторінках „Діла". І нема в тім нічого дивного, що почали ми звертати пильну увагу на бурси, бож головно в них маємо змогу самі виховувати значний відсоток нашої молоді. На жаль всі бачимо, що повоєнній молоді, яка опускає мури середніх шкіл, чогось недостає. З одної сторони слідний у неї брак охоти і запалу до народньої праці, а з другої сторони тут і там сліди і прояви вузького егоїзму, який часто заводить її на манівці. Все це відчужує молодь від старших провідників народу, бо навіть витворює прірву між старшим і молодшим поколінням. Зарадчі способи є тут конечні. Та щоби зарадити цему лихові, мусимо найперше збагнути дійсні причини того стану, — бо оправдування молоді „повоєнною психозою" є хибне а навіть шкідливе.

Одною з найважніших причин такого стану є сучасне виховування молоді в середніх школах, а при тім брак рівноважного протиділання цьому шкільному вихованню. Твердинями такого протиділання повинні бути: рідна хата, якщо діти мешкають у родичів, а не менше також бурси. Ті повинні узброювати молодь у твердий національний панцир так, щоби від нього могли відбиватися навіть дуже сильні наступи в школі. Маючи на увазі понище, вартоб застановитися над тим, чи молодь по теперішних бурсах одержує повне національне виховання? А питання це тим важніше, що, як вже знаємо, такого виховання наша молодь у школі зовсім не находить. Та мабуть не помилюся, якщо скажу, що наші бурси в тім випадку майже зовсім не сповняють цього так важного завдання. Їх виділи, аж дивуватись треба, не стараються дати тепер навіть такого національного виховання молоді в повірених їм інституціях, яке там одержували ще томці перед війною. Бо в передвоєнних часах по деяких містах фаховці-історики або україністи заходили часто, на прохання виділів, до бурс і розказували там молоді про світлі події з нашої минувшини. І робили це, не забуваймо, тоді, коли в наших гімназіях учили ще „Історії рідного краю" як окремого предмету. Тепер же, як знаємо, в гімназіях „з руською мовою навчання" цього предмету зовсім не вчать; а якщо учитель зачіпить його у звязку з всесвітньою історією, то подасть події в сенкевичівськім освітленні, бож учать історії вже і по наших гімназіях поляки.

А що робиться по бурсах?... Там молодь, поза харчем, „бурсацькою" дисципліною і доглядом, щоби приготовилася з лекції „на завтра", не находить більше нічого. Вина цього в тім, що наше громадянство гімназійною молоддю зовсім не інтересується, а виділи бурс звичайно займаються тільки іменуванням настоятелів і фінансовими справами — перечислюють зиски чи страти, а про національне виховання повіреної їм молоді навіть не думають. Правда не можна і таких справ та обовязків виділів трактувати з маловаженням, бо вони становлять підставу істнування бурс, але цього ще замало. При тім слід замітити, що і в доборі настоятеля виділи не завсігди мають щасливу руку. І в тім нічого дивного. При таких іменуваннях часто можна почути таку аргументацію за кандидатом як його матеріяльна скрута, брак відповідного мешкання, педагогічна строгість і т. д. І це звичайно вистарчає. Буває часом і таке, що виділи, як слушно замітив д. Зубрей („Діло" ч. 157), покликують першого ліпшого на настоятеля — можна, щоби там хтось був. А так воно не повинно бути. При таких іменуваннях повинні члени виділів всесторонно застановитися над кандидатом і покликувати на настоятелів лиш таких виховників, які визначаються національними цінностями, які своєю громадянською працею дають запоруку, що поза домашній нагляд їх головним завданням буде вщіплювати у молодь непереможні ідеали нації й безграничну любов до них. При тім слід зазначити, що в тому напрямі може з успіхом працювати лиш такий виховник, який любить молодь; отже виділові повинні і це мати на увазі.

В імя майбутнього нації треба також дбати і з цим поглядом, що тільки така людина надається на управителя, котра в силі дощадити найбільше гроша (хочби навіть і коштом жолудків учнів) та що лиш такі вимогливі світло сповняють свій педагогічний обовязок, які з безоглядною строгістю [illegible] того, щоби учень свобідно не рушався в бурсі, тільки гаслово [illegible] над шкільним підручником і щоби [illegible] Божого, котрий [illegible] у мурах інституцій української газети „Діла" або „Нового Часу". Виділи, котрі лиш такою діяльністю вдоволяються, будуть справді тішитися фінансовими надвишками, але при тім щороку будуть випускати з мурів бурс молодь з пороженими серцями — духових банкротів, які з [illegible] [illegible] не зуміють [illegible] станути поміч них, бо їх виховники [illegible] односторонною педагогічною [illegible] мою не дали їм твердих основ, на яких могли би опертися [illegible] не подбали про те, щоби в їх серцях [illegible] живої національної [illegible]

Добре буде, щоби [illegible] обсаджувані [illegible]

брати собі прамір з кураторії. На що глядять там при іменованих управителів і директорів у наших школах? Ми всі це дуже добре знаємо! Отже наскільки більше повинно це правило виходити прикорозлення в наших інституціях! Покищо не всюди воно так водиться у нас. Тому то вже тепер збираємо плоди такого байдужного поступовання супроти себе: „Не відчуваємо співучасти молоді в нашому житті!" (Гл. „Діло" ч. 46 „На тихі села".)

Тому, щоби ратувати молоде покоління, виділи бурс повинні подбати: 1) Щоби виховання молоді поручити таким виховникам, щодо яких нема сумніву, що вони відповідають завданню, котрого від них вимагає хвиля часу і нарід; 2) Повинні вже від вересня завгажувати фаховця історика, котрий за оплатою від години або й без оплати бодай раз в тижні заходив би до бурси і вчив молодь історії та географії України; 3) Повинні в будуччині приймати до бурс тільки таких учнів, які (крім, очевидно тих, що не були ще в бурсі) виважуться посвідкою, що з успіхом слухали згаданих лекцій.

Якщо таке національне виховання даватимемо вихованкам бурс, то його благодатний вплив буде поширюватися і на молодь, що мешкає по станціях і в родичів. А тоді, давши молоді національну свідомість оперту на знанні своєї минувшини і защіпивши в ній пієтизм до свого рідного, дамо їй тим самим спромогу нести освіту в народ і стояти непохитно при стягу своєї нації.

Кінчу зазивом до виділів бурс: Перестаньте вважати бурси за фінансові підприємства, а створіть з них школи будучих свідомих і характерних громадян — створіть майстерні, в яких має куватися обличча грядучого покоління!

Громадянин-педагог.

Радянська Україна.

Нові заповідники на Україні.

Укрнаука виготовила проєкти утворення нових природничих заповідників на Україні, щоб захистити та зберегти останки природничої культури, як от парків та первісних степів, лісів то-що. НКО звернувся до Радиаркому УРСР з проханням затвердити проєкти утворення таких заповідників: 1) **Чорний ліс,** остаток величезного колись бору, що був на Херсонщині, біля міста Зіновієвська. Від цього ліса пішла назва „Чорний шлях", яким колись гнали невільників у татарську неволю. Нині від колишнього бору залишилося кілька лісових груп, що мають велике науково-практичне значіння для вивчення всіх природничих умов степових лісів України. Територія заповідника „Чорний ліс" складає 14.065 гектарів.

2) **Устимівський парк** біля села Устимівки на Кремінчуччині (ст. Глобино). Територія парку — 22 гектари уявляє собою збірку чужоземних пород дерев та кущів, понад 235 ріжних родів. Крім великого сутонаукового значіння та культурно-освітньої цінности, цей парк відограє велику ролю з погляду акліматизації ріжних пород дерев степової України. Нині парк перебуває у завідуванні агрон. школи, але це не сахищає від нищення та псування надзвичайно рідких ростин. Після оголошення його заповідником зроблять огорожу та поставлять відповідну охорону біля нього.

3) **Провальський первісний степ** на Донеччині біля державного кінного заводу. Із загальної території заводу 11.000 гектарів відокремлюється для первісного степового заповідника — понад 6.000 гектарів.

4) **Парк ім. III. Інтернаціоналу.** Це парк біля міста Умани, колишня Софіївка графа Потоцького; територія парку 98 гектарів. Завдання утворення парку ім. III. Інтернаціоналу — збереження первісного вигляду культурно-історичного парку минулої доби кріпацтва та збереження його штучної рослинности та природи.

5) **Корабельний гай.** Цей заповідник на Коростенщині, надзвичайно цінний, складається з кількох великих лісових груп. Селяни називають його „Корабель". Це останні залишки первісної пущі. В Корабельному гаю дуби переважно віком 200—400 років. По низинах трапляється вільха велитенського розміру. Щодо фавни, то тут є вовки, лиси, кабани, куниці, борсуки й т. ін. Утворити з цієї первісної пущі заповідник треба негайно, бо це дасть можливість зберегти залишки кольонії лосів, а також бобрів, що трапляються в урочищах „Бобровій балці" та „Озле".

6) **Весело-Боковенківський парк** на Криворіжжі. Територія цього парку понад 114 гектарів. НКО прохає прилучити до цього парку також і площу 382 гектарів землі.

Садівництво на Київщині.

У „Пролетарській Правді" з 24. серпня читаємо на цю тему ось яку замітку: „За час імперіялістичної й громадянської війни садівництво на Київщині було занепало. 1925 року в окрузі було під садками тільки 3500 г. Але, завдяки заходам ОЗВ останніми роками садівництво в окрузі знову поступово відроджується — поповнюють старі садки новими фруктовими деревами, насаджують нові, організують групові кооперативні садки. 1926—27 року на ремонт промислових і дрібних споживчих сортів дали 30.000 штук щеп в розсадників округи. Цього року теж зроблено чимало для відродження садкового господарства на Київщині. Групових садків засаджено 34 га. звичайних — 102 га. Отже тепер на Київщині є садків 3.636 га. Тепер 31,6 відс. усіх господарств округи мають садки.

Найбільше в селянських садках вишень — 34,7 відс., слив — 25 відс., яблунь — 20 відс. Кооперованих садків є 4,6 відс. Прибутковість садків збільшилася. Загальна окружна продукція садовини становить 20.210 тон (на 1.491.200 карб.). Для відновлення старих і утворення нових садків в окрузі засновано 33 розсадники щеп, де минулого року виросло 772.160 дичок і заочкованих дичок — 268.000 шт. Щеп однолітох у розсадниках виховали 74.800 шт., дволітох — 24.000, трьохлітох — 9.445.

Велику увагу ОЗВ звертає на організацію групових селянських садків. Для 17 таких садків минулого року приділено 401 га і вже 37 га. засаджено щепами. Цього року теж запроєктовано організувати 36 групових садків (у 15 районах) на 416 га.

Загалом Київщина має широкі перспективи розвитку садівництва. За пятирічним пляном на Київщині мають засадити садків на 5.000 га.

На економічні теми.

В справі кредитової кооперації.

IV. Оборотовий капітал і відповідальність.

(Голос у дискусії.)

Питання уділів є найважче і найболючіше у проблемі с.-госп. кредитової кооперації. Наше сільське господарство так бідне щодо власних готівкових фондів, що з гори можна сказати про те, що воно не в силі вирвати з господарства суму на уділи, які нині і в близчі роки могли би відіграти помітну ролю в сільсько-господар. кредиті. Іншими словами економічною неможливістю є, щоби уділовий капітал послужив основною базою кредитних відносин в сільському господарстві. Тому думаю кооперативного політика має бути направлена на те, яку можливо **найнижчу** висоту уділу належить при заснованні кредитової кооперативи доражувати, щоби вона могла в наших умовах своє завдання виконувати.

Думка провідника нашої кредитової кооперації дир. О. Савича направлена якраз в протилежний бік. Захоплений прикладом познанської кооперації, де середня висота уділу досягає 410 зол. увагу свою звертає в бік максимальности нашого уділу й найвищу його границю означує на 100 зол. Які економічні міркування привели його до цієї цифри, не знаємо. Чому не взято середньої познанської цифри чи іншої напр. 50 зол. автор не вияснює. У всякім разі про мінімальний уділ, висота якого не відстрашила б широких мас від вплачування уділу та що відповідала би силі й величині пересічного господарства, автор нічого не говорить, уважаючи, видно, що подібне питання не грає ролі в нашій економічній політиці. Не так дивився на справу батько селянської кредитової кооперації — Райфайзен. Його цілком не інтересувала максімальна висота уділу. Виходячи з того, що бідне сільське господарство не може будувати свого кредиту на уділах, висунув він свою славнозвісну засаду — ні гроша на уділи, а коли німецький законодавець під впливом Шульце з Деліча заборонив безуділові кооперативи, то Райфайзен і його послідовники визначували висоту уділу у найнижчій висоті. В середньому в 1897 р. в німецьких райфайзенках припадало на одного члена 8 марок уділового капіталу. Не інакше стояла тоді справа й в кредитових кооперативах імперського Союзу, хоч союз цей не тільки не мав райфайзенівської нехоті до уділів, а навпаки признав обовязковість уділів, як кооперативну засаду. Так починала і познанська кооперація. Автор знає, що ухвалу щодо висоти уділу (500 зол.) принято там тільки в 1924 р., коли і кооперативи і члени стали на міцні економічні підвалини. Думаю, що ми могли би нині приняти як мінімальну висоту уділу 10 чи навіть 5 зол., що не виключає можливости появи, де господарський стан дозволяє, кооператив з вищим уділом. Зі зростом добробуту мінімум цей буде підійматися і, дасть Біг, дійдемо колись до познанських 409 зол.

Надаючи, і цілком правильно, велике значіння власному майну для життя кредитівки, автор дуже турбується гармонійним відношенням поміж власним капіталом кооперативи і капіталом чужим. На щастя існує, видно, давно відкритий закон щодо цього. В статті читаємо, що є приняте правило, що чужі капітали не повинні перевищати більше чим удвоє майно власне (1 і 2). В наших умовах сільська кредитівка, хотячи вшанувати цей „закон", не сміла би приняти ощадностей на суму вищу, як подвійна сума власного майна. Та яке також щастя для кредитової кооперації, що Райфайзен, Гаас і інші не знали чи який час ігнорували цей закон. Дякуючи цьому німецька с.-г. кредитова кооперація досягла надзвичайних успіхів, хоч по десятках літ існування власні її капітали давали всього 4 проц. всіх оборотових фондів кооперативи. (дані з 1897 і 1905 р.). Т. є. відношення свого майна до чужого було: 1 до 25. На жаль, не маю під рукою даних, щоби сказати, як стоїть з тим справа нині. Нашим ідеалом є, щоби згадане відношення виглядало, як 1:0, та практичний політик мусить сказати про те, чого можна і належить досягнути в наших господарських відносинах.

Ідея необмеженої відповідальности членів кооперативи народилася з того, що кооператива, маючи мінімальні власні

Магазин капелюхів
О. Бережницька
Львів, вул. Пекарська ч. 47.
поручає на осінний сезон останні новости у великім виборі по приступних цінах.
371 1—1

Літом, у Люврі.

Париж, серпень 1928

I.

Коли ви літом у Парижі і якщо роскоші Монмартра полишають вам дві-три вільні години, то зайдіть до Люври—не до великанської крамниці (магазину) Лювру, а до справжнього Лювру, тобто до музею старих картин і різьб, приміщеного в давній королівській палаті. Це — з Британським Музеєм, з еспанським Прадом і з російським Ермітажем — один з кількох перших, найбільших і найбогатших збірок мистецтва минулих днів. Ця гостина варта труду.

Очевидна річ, ви не підете туди на те, щоб з якимсь провідником чи показчиком у руці по черзі оглядати і подивляти всі „числа" образів і різьб і стверджувати на кожному числі означені в показчику признаки й прикмети: ви вже раніше це зробили, або й не зробили. Тай — сохрани, Господи! — не потаскаєтеся туди, щоби й самому там приголомшитися безконечним оглядинням десяток тисяч предметів (мало що так чуже томить і так безнадійно приголомшує людину, як таке „сумлінне" оглядання музеїв); і не на те, очевидно, щоби потім забивати фейлетони вашої газети „описуванням" баченого (це зроблене вже, і то краще й точніше) в усіх бедекерах. А підіть туди оглядати — глядачів.

Глядачів, тобто таких, як ви, літних гостей.

Бо це публика особлива — ці літні, вакаційні оглядачі Лювру. Не та сама, що в зимі, в осені.

II.

І так зайшли ви туди вчора, у відділ старинностей. Вже від дверей побачили ви чету британців, що поважно ішли за провідником, суворим з виду, з виглядом трохи не похоронним, у довгому, темному „реденготі". Було там яких двацять підстаркуватих „пань", наче серіями виробляюваних, тай других стільки чоловіків, з сухорлявими обличчями, з очима трохи знудженими — що бачили вже забагато дечого. Молода любовна пара тяглася трохи осібняком. А на самому заді чети ішов старий собі вигліець, що мабуть уявляв собі Париж містом підрівниковим, бо на голові він тескав кольоніяльний бриль. Пінозелений

Вся та публика швиденько йшла походом, слідами поводатора, і всує простягали до них свої чудові марморні рамена — старі грецькі постаті. Не було про них нічого в показчиках, мовчав про них і поводатор! байдуже проходила мимо британська чета.

Перед Вечерою Мілонською вона таки зупинилась. Півколесом її обступили, не без деякої торжественности. Важким і одностайним голосом розпочав провідник свій англійський виклад. Обличчя були пенейняті цією наукою (чи то пак: поукою, як хотів пок. Верхратський). Зовсім такі обличчя видали ми в спіритистичній (бо і такі там є) церкві в Істборні, на недільних вічах і викладах у Гайд-парку.

Стукіт металю по помості. Що це? Збірка грошей у храмі? Ні, то впав на землю добре окований вахляр старої „лейді".

Ще хвиля, і дальший похід. Сходами згору, і ось ціла чета, з вожатим на чолі, в галерії картин.

III.

В цій довгій салі британці попалися на родини французьких провінціялів. У цих — ні показчика в руках, ні поводатора з крови й костей; вони тинялися навмання і здавалося нам, вони навіть кидали заздрі погляди на англійців, яким їх учитель знов розпочав щось поважно толкувати. Не второпавши нічого з його англійського викладу, французи посунулись далі.

Якийсь добрягa батько, поруч нас, звернувся з порадою до свого синка, котрий не оглядав нічого, а властиво вперто впялив очі в кінці своїх школярських черевиків (цвяхами сщадно підбитих):

— Не забувай, що ми приїхали до Парижа тільки тому, щоби тобі показати музей Лювру. Ось, придивися трохи „Пірванню Сабінок". Славний образ!

— О, знаю це, відповів без запалу синок. Кілька днів тому я сам перекладав це з Тита Лівія.

Одначе кілька кроків далі пізнали ми одного з музейних сторожів — він брат сторожа „нашої" камяниці. Висадився на високе крісло і піддрімував собі, здавалося, в літньому повітрі.

IV.

— Не думайте, що сплю, каже він. Я причаююся. Ніщо мені не скриється, і з перед мене Джоконди ще раз не вкрадуть. Але киньте оком на того маляра, що копіює ос-

фонди, оперує чужими капіталами необмеженої висоти. В цім випадку є повна гармонія між родом відповідальности і величиною чужих капіталів. Якже неврозумілою стає горяча оборона необмеженої відповідальности членів в устах автора, що згори означує межу для чужого капіталу. Таж коли чужі фонди не сміють більше, як двократно перевищити власних фондів, тоді для повного забезпечення тих фондів вистарчить кількоразова відповідальність. Потрібну (теоретичну) висоту відповідальности можна означити формулою (в українських літерах): ч—р, де „ч" чужий капітал, „р" — резервові фонди, а „у" уділовий капітал. Я не є противником необмеженої відповідальности в кредитовій кооперації, а то тим більше, що допускаю більше як дир. О. Савич роспяття поміж майном власним і чужим, але уважаю, що нині нема даних признавати той рід відповідальности за наше „кредо". Можна, йдучи слідами Імперського Союзу, доражувати необмежену відповідальність. Але там, де така відповідальність могла би вдержати людей від приступлення в члени т. є ставала би гальмом для росту кредитової кооперації, там з легким серцем належить від неї відмовитися: реального позитивного значіння для кооперативи вона не має. **Мих. Корчинський.**

Примітка. У попередній статті (ч. 190) випав у часі ломання складу один рядок на самому початку статті, а на його місце вскочив інший та зробив перші речення статті неясними. Початок тієї статті має виглядати так: „Дир. О. Савич, виходячи зі заложення самовистарчальности і спираючись на вислід, **переведеної серед повітових кредитівок анкети, відкидає основи** Райфайзена і т. д." Підчеркнені слова в статті були замінені цілком іншими.

По широкому світі.

В склад литовської делегації, що виїде із Ковна на вересневу сесію Союза Націй 29. серпня, входять: прем. Вальдемарас, дир. департаменту мін-ства закорд. справ Заунюс і лит. посол у Берліні Сідзікавскас.

Німецька делегація на женевські наради їде у вівторок під проводом Шуберта. Канцлер Мілер їде до Женеви 3. вересня. В склад делегації входять: підсекретар Біндер, гр. Берисдорф, бар. Райнгабен, прелат Кас, д-р Брайтшайд і як заступник бувш. держ. підсекретар Бетсен та п-і Ранге-Брумал.

У Греції поширюється грипа. В Атенах нема просто родини, яка не впала би жертвою тої страшної недуги. Недуга дезятку населення. В одному з урядів, де звичайно працює 200 урядовців, лишилося здорових усього 20. Грецький уряд відвісся до Союза Націй з проханням помочі.

В Болгарії дійшло до кривавої зустрічі двох груп македонської організації. Прихильники Михайлова перерізали 17 партійників Протогерова, що в агітаційних цілях удалися до Филипова.

Останні вісти.

КЕЛЛЬОГІВ ПАКТ ПІДПИСАНИЙ.

Дня 27. серпня від 14. год. стали напливати до апартаментів мін-ства закорд. справ при Ке д' Орзей особи, запрошені до участи в підписанні пакту. Управлені гості з прем. Поанкаре, членами уряду і представниками дипл. корпуса були в округлій салі, з якої широко відчинені двері ведуть до годинникової салі. Інші гості, журналісти, фільмові оператори, фотографи були в салі амбасадорів. В год. 14.35 явився Келльоґ а за ним і інші повновласники держав. В 15. год. Бріян почав промову.

У промові зазначив Бріян, що великою прикметою пакту є пробудження заг. надії. Та не треба, щоби ця надія завелась. Проклямований мир добра річ і це вже є богато. Але треба буде цей мир зорганізувати. Порішування при ужиттї сили треба заступити порішуванням на правному грунті. Це праця Завтра.

В год. 15.25 Бріян скінчив промову. Потім промову повторили перекладчики. В год. 15.50 зачали підписувати в такім порядку: Штреземан, Келльоґ, Гіманс, Бріян, Мекензі Кінґ, Мек Лечлен, Парсміц, Косгрейв, Мансоні, Угіта, Залеський і Бенеш. Підписування скінчилося в год. 15.55. В год. 16 сигнатарі пішли на чай, уладжений Бріяном.

„НАЙВАЖНІША ДОБИЧА СУЧАСНОЇ ІСТОРІЇ.

В усіх церквах Англії відбувалися богослуження на інтенцію противоєнного пакту. На благодарнім богослуженні був король Юрій з почотом. Декан у проповіді назвав пакт найважнішою моральною і духовою добичю сучасної історії.

ЗА...АХ НА МУСОЛІНІЯ?

З Медіоляну повідомляють, що відчас великих маневрів біля Монте Ферлято, в яких брав участь король і Мусоліні, якийсь селянин найшов на леваді Іврея бомбу. Крім того поліція найшла ще 16 бомб. Офіцери артилерії є думки, що ці бомби підложено недавно.

БІЛЬШОВИЦЬКИЙ ОБСЕРВАТОР У ЖЕНЕВІ.

„Дайтше Тагесцайтунг" подає зі Женеви, що там приїхав більшовицький обсерватор Борис Штайн. Він вручить предсідникові приготовної комісії конференції розброєнь відпис більшов. ноти.

МАНЕВРИ ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ.

З початком осені відбудуться великі маневри злучених армій СРСР, округів: Київського, одеського і смоленського. Маневри відбудуться здовж рум.-польського кордону. Їх метою оборона лінії Київ-Одеса-Смоленськ. Керуватиме на Україні маневрами особисто шеф ген. штабу Каменев.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Наський імперіялізм.

Не люблю, як люди злої волі або непоінформовані вигукують прокляття на адресу більшовиків, що вони, мовляв, Україну загирюють! „Кольонія це — кричать— не самостійна республика! За спробу протесту проти Москви — Сибір, або кримінал!"

Не люблю цього, бо знаю, що все це брехня, свідома або несвідома.

Мої інформації такі певні, віродостойні, достовірні і правдиві, що ніхто не посумнівається, коли виявлю цілу правду — я, пролетар з діда-прадіда, (коли не брати під увагу горбу і буржуазних напнів!).

Хочу раз на все розправитись із закидами, відносно тих усіх „загирювань", „кольоній" і „заслань", які так часто приліплюються до уст ворогів Радянщини.

Перш за все справа самостійности.

Що Україна, це самостійна держава у народів совітських колі, про те нема що й говорити. Адже в „Основних Законах" Радянського Союзу стоїть виразно чорне на білім, що Україна є тільки засоюзнена і може кожної хвилі відсоюзнитися. Засоюзнилася — значить хотіла, не відсоюзнюється чи пак не відривається від Союзу — значить не хоче.

Що Україну трохи доять другі республики, а найбільше мать-республика Москва, то це виходить з географічного положення і звичаєвого права. До тогож корова не бе і ні диво молочна. Хібаж можна не доїти?!...

Третій і найважніший закид, це утиски за націоналістичні ухили.

Поминувши обставину, що всі ці справи докладно виснені і обгрунтовані в книзі законів „Молчать і не разсуждать", я зі своєї сторони подав довільна доказів, які просто тхнуть ревеляцією.

Гринько засланий до Москви, Шумський до Саратова, Максимович до Архангельська!!! — закричать певно пролетарські контрреволюціонери. — А на Соловецьких островах?! Скільки там українських інтелігентів?!

Отже річ мається, але мається зовсім не так.

Гринько висланий до Москви, щоби там боронити інтересів України та українізувати поволи Москву — як каже Річицький — а Шумський, Максимович продовжують послідовно політику українських гетьманів і патріотів. Ідуть у глибоку Росію, щоби все, що є по дорозі, теж **українізувати.** А на Соловецьких островах українська інтелігенція довінчує те, чого не вспів зробити кошовий Січового Війська Кальнишевський. Це нічого іншого тільки (нарешті!) український імперіялізм, який загортає чимраз ширші області. Архангельськ, Соловецькі острови! — відріжемо ми вражу Москву від Білого Моря, що аж! пікне.

Оп воно як, а не інакше!...

Де тут якийнебудь утиск? Де тут кольонія? Де несамостійність?!...

Добре сказав один червоний український дипльомат: „Все що діється тепер у Союзі, це робимо ми, українці і нема в Москві настільки сили, щоби здержала нас від цього!"

От хитрі малороси! Тихо, без ґвалту та крику проводять імперіялістичну політику (Гринько в Москві, Шумський у Саратові) і так колись стиснуть Москву, що вона зукраїнізується і буде примушена погодитися на... єдину, неділиму.

Галактіон Чіпка.

НОВИНКИ

— **Митрополит Шептицький у папи.** Довідуємося, що папа приняв митрополита Шептицького дуже ввічливо та прихильно. Про переїзд митрополита в колегію кардиналів до Риму не може бути і мови. Поголоски, які появилися про те в пресі не відповідають дійсности і є виссані з пальця. — Коли митрополит в часі проїзду затримався у Загребі вислала до нього „Народна Політика" (загребський щоденик) о. д-ра Шімрака на інтерв'ю, яке вже опублікована в тому щоденикові. В інтерв'ю митрополит Шептицький між іншим заявив, що „ніколи не покине свого народу".

— **Бачванські українці своєму поетові.** В тижневику „Руски Новини", який є органом бачванських українців у Югославії, стрічаємо в числі з 15. серпня оголошення такого змісту: „У Руськім Керестурі заснувався з ініціятиви видатних мешканців Руського Керестура комітет для влаштування бенкету в честь нашого славного поета і фільософа о. д-ра Гаврила Костельника". Бенкет у честь присутного тоді серед бачванських українців нашого відомого письменника і громадянина о. д-ра Г. Костельника відбувся дня 18. липня. Як відомо, о. Костельник оживив та одухотвив своїми творами національний рух серед бачванських українців і тому не диво, що всі свідомі бачванці так щиро і сердечно його між собою витають. Ми бажаємо о. Костельникові як найкращих успіхів у дальшій його праці на тому полі і як найбільшого внутрішнього вдоволення з того, що своєю працею і творами викресав іскру національної свідомости серед тієї частини українського народу, яка відірвана великими просторами від матірного пня, була виставлена на небезпеку повної денаціоналізації.

— **Смерть „Українських Вістей".** Паризькі „Українські Вісти", яких завданням було ширити радянофільство серед українців поза межами СРСР та поборювати всі дійсні й уявні антирадянські організації, перестав виходити. Причиною ненадійної смерти „Українських Вістей", редагованих спершу І. Борщаком, а опісля О. Севрюком, було виявлення „імперіялістичних" тенденцій. „Українські Вісти" почали несміливо домагатися більшого усамостійнення Рад. України від Москви та приєднання до неї північно-східних українських (збережених в рамках РСФСР) і чорноморських територій. Публіцисти „Укр. Вістей" з часом набрали були сміливости й почали подавати радянським політикам вказівки, як вони мають вести свою політику взагалі, а на Україні зокрема. Все те склалося на те, що радянська амбасада відібрала субвенції „Укр. Вістям" і вони в молодому і багатонадійному віці закінчили своє життя.

— **Червоний генерал.** Як довідуємося Гринь Коссак, б. командант 1. полку У. С. С. і полковник У. Г. А. іменований генералом червоної армії і приділений до булави (до штабу), але на Кавказі. До цього часу був він учителем у старшинській школі в Харкові, де викладав тактику й українську літературу. Радіємо з приводу цього нового становища б. січового команданта, але — очевидно — наша радість була би ще більша і щріша колиб те становище територіяльно було звязане з Україною, або колиб Кавказ був звязаний з Україною.

— **Трамваєвий перестанок біля „Народньої Гостинниці".** Повідомляємо наших читачів, що від 15. серпня н. р. повстав при Сикстуській вул. біля будинку „Народньої Гостинниці" новий трамваєвий перестанок, що матиме велике значіння для тих наших передплатників, які приїжджаючи з провінції до Львова замешкують у „Народній Гостинниці". З уваги на те, що „Нар. Гостинниця" досі своїх клієнтів про те не повідомила, то ми робимо це самі в інтересах наших передплатників.

— **Львівська хроніка.** У львівському маґістраті викрили нові зловживання. Тим разом виновником зловживань є скарбник в еґзекуційному виділі, Сешнецький. Здефраудована сума сягає кільканацять тисяч золотих. Сешнецький втік. — Зловили справників нападу на кушнірську крамницю при вул. Бойма, Йосифа Шпрішера вель Ціґлера та Льва Лева. — Кинулася із другого поверха при вул. Кохановського 16-літня дочка банк. урядовця Міна Вірт. Причина самовбійчого замаху: переїзання автом дитини віддалої від II опіку. — Жертвою крадіжей впали: гали машин львівської Політехніки, робітня нагробників при вулиці Янівській, фірма Йосифа Даймона при вул. Пекарській, Маріяна Жарковського (Руська 8), Віктора Краха при вул. Костельній й Адольфа Оґлера при вул. Замарстинівській. — Перевезли до загального шпиталю служницю Марію Перетятькову, отрощу морфією серед таємничих обставин.

— **Чотири рази засуджений на смерть.** На днях умер у Ню Йорку, колишній турецький високий достойник Адом Паша. Він міг похвалитися оригінальним рекордом: впродовж свого життя він був чотири рази засуджений на смерть. Під володінням двох султанів виконував він гідність великого везира. За той час одержав він не менше як 4 рази шовкового шнура від свого султана, як натяк на те, що він повинен тактовно, 3 рази вдавалося покінчити самовбивством. Самовбивство так лося йому відкладати не простив йому довго, аж доки султан не четвертим разом «ипц. Коли «дав» ...

Вернувєм і приймаю хорих від 27. серпня.

370 **Д-р КУРОВЕЦЬ.**

там одну з картин. Його спеціяльність — розкладати рух творів старинних мистців, і давати їм новітній вислів: таке бодай він каже. Це якийсь росіянин чи якийсь славянин зі сходу Европи. Бачите, як він відмальовує чотирогранники там, де в оригіналі були круглі рамена.

Сторож не брехав. Копіст — якийсь наш брат з тої части Европи може навіть якийсь українець, або бодай „малорос" — переповідав кистю по свойому, ніжну картину італійської школи. З „відсталих" площин він фабрикував кубічні чуда — модерні. К чорту малярі дворозмірні! Дайте нам три розміри — на полотні!

Кивок сторожа, і ми вертаємось до нього.

— Ось, дивіться, туди — на цього осібняка в запилоненому капелюсі і з тим приладом. Ми спершу, було, думали, що це фотограф, а фотографувати тут, без окремого дозволу, не вільно. Але це інша птиця, не небезпечна. Це професор математики, з якогось провінціонального ліцею, і він переживає всі свої ферії тут, із тим своїм малим приладом. Він, мовляв, ним точно вимірює розміри полотен. Як усе до чиста виміряє, то скаже нам кілько є в Люврі кільометрів квадратових картин...

Справді! Колись якийсь англійський або німецький Бедекер видрукує те число в свойому показчику, а ще колись — чого доброго — якийсь спізнений і принагідний кореспондент „Діла" буде трібувати втаємничити й нашу публику у цю цікаву подробицю. Цікаву? І кому?

V.

В той мент два негри, такі елеґантні, начеби йшли просто в „дансінґ", звернули на себе нашу увагу. Швидко вони йшли, як люди, що знають куди і чого йдуть. Пішли ми за ними. Спинилися перед знаменитим „Виїздом на Китеру" (Embarquement pour Cythère), себто виїздом на острів кохання: відбитки розповсюднені і всякий їх бачив, навіть один з цих негрів.

— Оце „декорація", якої хочу для мойого „номеру" танцю, каже більший до меншого, який і записує собі що слід у свойому записникови.

Було, значить, бодай двох людей, що зайшли сюди за чимось практичним, і були це саме ті два негри...

він вік не міг уже числити на поміцування, втік з важким трудом до Америки, де за ощаджені гроші жив досі. Зверху жив він досить вистанво, але в віру вичерпування грошей мусів обмежувати свою життєву стопу, так, що в дні смерти лишилися йому лише чотири мотузки — смертні присуди, які він за весь час свойого життя в Америці з пієтизмом зберігав. Він вмер як столітній дід у сам день своїх уродин.

— **Ріжні вістки.** Випали з шин три останні вози у поспішньому поїзді Варшава-Данціґ. 15 осіб ранених. В тому числі 3 пасажирів зі Львова. Недуга черевного тифу у Варшаві прибирає щораз більші розміри. В першому тижні цього місяця занотували 14 випадків недуги, у другому 37, а в третьому вже 44. — Австрії грозить державна о причини неурожаю шені. — В Азербейджані засудили на 10 літ тюрми селянина Садихова, який 4 роки держав у пивниці на ланцюху свою братанницю, бажаючи заховати насліддство по померлому братові. — В Берліні відбувається конгрес властителів кін. Конгрес рішив не насвітлювати фільмів, які ображували би національні почування вадців. Заходами конгресу буде утворене міжнародне товариство властителів кін. — У Софії відкрили на днях зїзд федерацій інжинірів із усіх слов'янських країв. — Виїзд Бирда до полудневого бігуна назначений на день 1. вересня п. р. Експедиція складатиметься з 31 осіб. — Північну Італію навістив буревій, получений з обірванням хмар. Між іншим знищений частинно славний костел св. Михайла у Фльоренції. В околицях Падуї збіжжа майже зовсім понищені. — Біля Баку наїхав поїзд на стадо коров і випав із шин. — Форд поширює збут своїх виробів на Китай. Він увійшов у порозуміння із Стендерд Ойл Компані в Китаю, що має уможливити йому імпорт авт. — У звязку із викритими недавно зловживаннями в німецькій біржі, арештували двох банкірів у Діссельдорфі. — В Гаврі, у Франції дійшло до кровавих бійок на тлі страйку шоферів. — Організація летунів у Франції оголосила збірку грошевих підмог для вдови по французькому летуні Друґенові, який згинув підчас трансокеанічного лету. Погибший трагічно летун лишив свою жінку й дволітню дитину без ніякого матеріяльного захисту. — Біля Вильна знайдено на шляху порубаний кадовб одного з тамошніх земельних власників, Броніслава Мілевіча. Жорстокого вчинку допустилися злодії, що обікрали були двір убитого. Убийників не зловили. — Крівава трагедія мала на днях місце в Перемишлі: Студент медицини на краківському університеті Симон Вахник убив стрілами з револьверу 17-літню Іванну Сербенську, ранивши потім важко себе. Причина трагедії: нещасна любов.

— **Нова повість Романа Купчинського.** Накладом „Червоної Калини" появилася нова повість Купчинського „Перед Навалою", з циклю стрілецьких повістей „Заметіль". Повість „Перед Навалою", не продовження I. частини „Курилася доріженька", яку з таким зацікавленням приняли широкі круги читачів. 377 1-1

— **Літаком до Америки** поїде в найблизших вже днях наш земляк. Як кажуть, має всі дані щасливої дороги, бо стало уживає і другим наказує уживати пасти до обуви Елеґант. 363 а 1—1

Всі українські діти до української школи! — Хто минає рідну школу і посилає дитину до чужої школи, той ворог своєї дитини й української нації!

Кіна.

„Аполльо": „Рін-Гін-Гін", як пострахо вище пралісу.
„Лев": „Коли проходить весна життя".
„Палас": „Жінка на виданні".
„Фатаморгана": „Жид — вічний мандрівник".

Дописи.

САМБІРЩИНА (Спростування посла М. Рогуцького). Покликуючися на постанови обовязуючого пресового закону, прошу дотично поміщеного в 188. числі часопису „Діло" з дня 23. серпня н. р. допису з Самбірщини п. з. „З подвигів радикального посла Миколи Рогуцького", в одному з найблизших чисел цего часопису помістити слідуюче спростування: Неправдою є твердження автора допису, що „звіт його (посла Рогуцького) не був звітом, а ординарним опоганюванням папи римського, наших епископів і духовенства, що св. Йосафата назвав зрадником народу, а про наше духовенство сказав, що воно гандлює св. айнами і релігією, а при цім оклеветував свого пароха о. Онишкевича", а зате правдою є, що в звіті своїм підписаний на вічу в Містковичах дня 22. липня обговорював справи політичного й економічного нашого положення, а не порушував цілком справ папи римського, епископів, св. Йосафата й о. Онишкевича, як справ, що не належать до річи. — З поважанням **Микола Рогуцький,** соймовий посол, член Клюбу У. С. Р. П.

Зі спортового життя.

Україна—Рекорд 7:0 (3:0).

Ці змагання відбулися в суботу 25.VIII. на грищі Ж.К.С. Рекорд. Україна грала в ослабленому складі, бо без Петрова, Рака і Грещука, але зате по тритижневім відпочинку. Сама гра не була гарною, завинив тут Рекорд, що цілком непотрібно грав брутально. З грачів України найліпшим був Бутель I. на бранці. Поза ним добра була ціла лінія помочі, а спеціяльно Бутель II. і середуша трійка нападу. Крила оба слабі. Бранки стрілили: Кобзар 5 (hat trick), Трум 1 і Скрегота 1. Публики около 200 осіб.

Мистецтва Ліги.

Чорні—І.Ф.Ц. 4:2 (1:2).
Погонь—Шлеськ 4:3 (3:1).
Леґія—Туристи 4:1 (2:0).
Варта—Гасмонеа 3:1 (2:0).
Краковія—Т.К.С. 3:0 V. O.

Змагання за мистецтво А-класи львівського округа Польонія (Перемишль)—Ревера (Станиславів) 4:2 (2:2). Виграла заслужено Польонія.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Зеновія з Личуків Ґашинська, жінка земельного власника в Устю над Прутом, по довгій а тяжкій недузі заосмотрена Найсв. Тайнами заснула в Бозі дня 16. серпня 1928 р. в 63. році життя. Зложення тлінних останків на місцевім цвинтарі до родинної гробниці при великому здвизі місцевого населення відбулося дня 18. серпня. В. Й П. 378 1—1

Іточка. Кохана Донечка Софії і Д-ра Осипа Левицьких, в четвертому році життя замкнула Свої сині очка на вічний сон в Делятині дня 18. серпня 1928. Похорон відбувся в день Спаса дня 19. серпня 1928 р. в Делятині. 375 1—1

ОПОВІСТКИ.

„Вертеп Наших Днів" — Галактіона Чіпки і Ле-ле!
Бережани, середа 29/8 „ „
Перемишляни, четвер 30/8 „ „
274 а) 3—4

Львівський Просвітянський Театр. Болшівці:
29.VIII. Запорожець за Дунаєм.
30.VIII. Осінні мли врн. 337 4-?

Вписи до Висшого Музичного Інституту ім. М. Лисенка у Львові розпічнуться дня 30. серпня п. р. Наука починається дня 3. вересня. Щоби уможливити елевам, які покінчили VIII рік науки, дальші студії в Музичнім Інституті ім. Лисенка, відкривається в цьому шкільному році концертовий курс гри на фортепяні. Крім цего вводиться в перве Евритмію (ритмічна руханка) методою E. Jaques Dalcrose-а (також для дітей передшкільного віку) до ведення якої позискано фахову силу в особі п. Зиновії Кольтин-Круг з повним дипльомом в Женеві. Предмети науки подається в афішах. Секретаріят урядує від 30. серпня і уділяє всяких інформацій від год. 3—6 вечер в канцелярії Муз. Т-ва вул. Шашкевича ч. 5. II. пов. Виділ Муз. Т-ва ім. Лисенка у Львові. 341 3—3

Українська гімназія Рідної Школи в Дрогобичі. Доповнюючі вступні іспити до всіх клас гімназії відбудуться в днях 31. VIII. і 1. IX. 1928 р. — Управа гімназії. 330 4—4

З приватної гімназії „Рідної Школи" в Рогатині. Додаткові вступні іспити та вписи до кляс II—VIII. відбудуться дня 31. серпня та 1. вересня, а до I. кляси 3. вересня. — Управитель: **Чайковський.** 339 2—2

Дівоча Гуманіст. Гімназія У. П. Т. у Львові. Додаткові вписи до кляси IV—VIII. будуть відбуватися в днях 3. і 4. вересня. — Дир. І. Кокоруда. 373 1—1

Приватна гімназія „Рідної Школи" в Яворові. Вступні іспити до I—VII кл. відбудуться дня 31. серпня і 1. вересня. — Управа. 374 1—2

Позір Бережанщина! Дня 2. вересня 1928 відбудеться в Лісниках велике свято в честь Тараса Шевченка зі слідуючою програмою: 1) в год. 9-ій Полева Служба Божа, опісля панахида і промови; 2) святочний похід по селі, посвячення вулиць і відкриття таблиць; 3) святочний концерт на площі ім. Мих. Галущинського, промова, привіти, продукції хорів, декламації; 4) вправи луговиків і луговичок вільноруч, топірцями і ручниками при музиці, товариські забави, дефіляда, поворот в село і закінчення; 5) вечером в салі читальні в год. 8-ій вистава драми „Бондарівна". Взивається Лугове Братство Бережанщини прибути на свято в радах, в однострою і з приборами. — **Філія т-ва „Просвіта" в Бережанах.**

САМОХОДИ „PRAGA"

4. 5. 6. — особові **1, 2, 3, 6 тон, тягарові**

фабрично каросовані, однакові на злі дороги, з інсталяцією Boscha, криті шкірою, емальовані Ducco, з автоматом, що уможливлює витоплення конечне, небувало економічні.

Стало на складі.

Репрезентація **Львів, Ягайлонська 7.**

Телефон 305.

342 2—3

Одинока Українська Торговельна Школа у Львові, вул. Корнятів ч. 1/III. приймає в днях 30/8 до 2/9 1928 р. від год. 10. до 12. додаткові вписи на виділ кооперативний і торговельний. Початок науки дня 3. вересня 9 рано. Курс для абітурієнтів починається дня 3. жовтня 1928 р. — Управа. 2—2

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

МОДНІ бранзолетки, також іншу біжутерію поручає дешево Домбровскі-Розважевскі, Львів, (Готель Жоржа), Тел. 27—29. 2481 10—?

ФАБРИКА „Дріт" Львів-Замарстинів Короля Яна III. ч. 5 поручає найдешевше сітки до курників, уладжує цілковиті огорожі тенісових кортів, віль, городів, разом з брамами і фіртками. Телефон 16—18 і 13—27. 2184 17—?

ДО ВИНАЙМУ для учениць або учеників — сонячний покій зі здоровим харчем, вул. Кохановського ч. 73/I п. двері ч. 8. 319 2—2

ВДОВА по священику пошукує місця господині. — Парохіяльний уряд Пядики, п. Коломия. 364 2—3

ПРИЙМУ панночки на станцію. Велике мешкання, близько гімназії, поміч в науці. — вул. Зофії ч. 20. I. пов. 365 2—4

УКРАЇНСЬКИЙ Оперетково-Драматичний Театр „Емігрант" пошукує артисток і хористок з голосами. Подробиці що-до умов праці по адресі: Milosna kolo Warszawy, Zarząd teatru ukraińskiego „Emigrant". 366 2—4

ТОРГОВЕЛЬНІ КУРСИ Й. ГІРШШПРУНҐА, вул. Личаківська ч. 24. вписи на однорічний торговельний курс для молоді, також 5-ти місячний торговельний курс для дорослих, відбуваються щоденно від 9—12 і 3—7 попол. Писання на машинах і стенографія. Окремий курс для абітурієнтів. Початок науки дня 3. IX. 368 2—4

ГОДИННИК ВАШ буде найліпше направлений у найбільшій годинникарській робітні **Івана Зельтенрайха,** Львів пл. Марійська 5. — З провінції просимо репарації присилати почтою. — Старомодні дамські годинники переробляємо наручні. 3 б 111-?

РУТИНОВАНА учителька уділяє лекції гри на фортепяні приготовляє до іспитів. Для дітей від 6 літ. Зголошення від 3—6 попол. вул. Білинських ч. 6 а. 379 1—3

ПРИЙМУ на мешкання з харчем 2 панночки з II. або V. р. уч. семинара. вул. Садівницька ч. 27/I. — М. Чепіль. 369 1—2

ЛІКАР (35 літ) ожениться з моральною хочби негарною жінкою, якої посаг обернеться на ціль санаторії. — Зголошення: Давидовський, вул. Лісна, ч. 5. 380 1—2

ПРИЙМУ на 8. до 10-літнє повне удержання хлопця сироту або ні — до укінчення гімназії — за якого рідня або опікун зложить 300 долярів. Близші пояснення листовно. — В. Кушнірева, жена б. радника суду, Бережани. 382 1-1

МАТУРИСТКА семинар. прийме лекції в приватнім домі, евентуально приватну посаду бюрову. — Зголошення до Адміністрації „Діла" під „Здібна". 376 1—3

ГІМНАЗИЙНИЙ професор прийме 2—3 учеників на станцію. — Зголошення до Адміністрації „Діла". 356 3—3

ЗГУБЛЕНО свідоцтво про скінчення Української Луцької Гімназії, видане в 1924 році за ч. 126. Іларіонові Левицькому з Ковля. Це свідоцтво уважати за неважне. 383 1—2

„**М**АТУРА", Львів, вул. Пекарська ч. 59 а приймає вписи на матуричний курс гімназійний, семинарійний, з обсягу шести і чотирох гімназійних клас. Вписи 11—1, 5—7. 384 1—1

ФОРТЕПЯНИ, піяніна першорядних закордонних фабрик на ріжні ціни продає, міняє: Ганая, вул. Пілсудського ч. 21. I. пов. 221 9—10

ПРАКТИКАНТА до склепу з укінченою виділовою школою або II. кл. гімназійною з доброї родини, що має родичів у Львові, прийме Союзний Базар, Львів, вул. Руська ч. 20. 316 3—3

ФРОНТОВА кімната з меблями, бічна вул. Личаківської до винайму на довший час поважній особі. — Зголошення до Адміністрації „Діла". 315 3—3

НА СТАНЦІЮ прийму 2-ох учеників [illegible]; близько головної гімназії. Кордасевич. радник скарб. Мурарська 48 I пов. 265 6—8

УРЯДНИЧА родина прийме ученицю на станцію. Фортепян до ужитку. — Відомість вул. Глубока ч. 23 I. пов. 372 1—1

ДО ВИНАЙМУ для учениць вигідний, сонячний покій зі здоровим вікном при вулиці Ходоровського ч. 17,I пов. у п. Дядинюк. 1—1

ПОКІЙ з удержанням для панночок з доброго дому. Зелена 22. II. пов. 381 1-2

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає

ПЕРЛЬМУТТЕРА УЛЬТРАМАРИНА

є безглядно найліпшою і найвидатнішою фарбою до біля, вапна і малярських цілей. Відзначена на виставах в Брукселі Медіолані і Парижі золотими медалями.

1302 **Скрізь до набуття.** 33—7

Мужеська доповняюча фахова школа „Рідної Школи" ім. Б. Грінченка у Львові, Городецька 95. з повними правами публичних шкіл. Вписи відбуваються в днях 29, 30, 31 серпня і 1. вер. ц. р. від г. 5—7 веч. Приймається термінаторів слюсарського, столярського, шевського і зближених фахів. 353 3—3

Вже вийшла книжечка Д-ра А. Полянського

Гігієна дівчини.

(Що дівчина і її мати знати повинна)

Видавництво львівської Філії українського краєвого товариства охорони дітей і опіки над молоддю.

Ціна 1·50 зл. у львівських книгарнях

362 2—?

На запити повідомляємо, що

КИЛИМИ

з фабрики СТ. ҐАЛАНА в Глинянах

продає у ЛЬВОВІ фірма

О. СТЕФАНОВИЧ

(раніше РОМАН ЗУБИК)

вул. Галицька ч. 16.

Гарні нові взори. ВОВНА тільки першої сорти; добірно барвлена, рішучо ніколи не линяє. Товар певний і тревалий. Ціни приступні. 297 3—3

Накладом Рідної Школи У. П. Т.

вийшли з друку:

1. Граматичні вправи для вищих клас всенародніх шкіл, а низчих клас середніх і фахових шкіл, тай до самонавчання. Зладив Ом. Попович, в ціні 2·50 зол.

2. Збірник аритметичних задач Д-ра Романа Цегельського. Підручник для вищих клас народніх і нижч. клас середніх шкіл в ціні 4 зол.

ПРОДАЄ КНИГАРНЯ „РІДНОЇ ШКОЛИ" У. П. Т.

Львів, вул. Руська ч. 3.

338 2—2

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.